

1872-ben publikálta *Az arany rabjai, elbeszélések Erdély aranyvidékéről s a bányászok életéből* című novelláskötetét, benne - talán először! - Varga Katalin históriájával. A novellák másutt nem olvasható részeket közölnek az erdélyi aranybányászatról. Irodalmi körök annyira kedvelték, hogy *A Hét* 1889-ben arcképét is közölte. Alapvető tudományos munkája az 1848-49-i pénzügyekről írott dolgozata. Erélyes, sikeres, jól szervező szakember volt. Életét azonban végig befelhőzte tragikus gyermekora. Lukács Béla édesatyja, Simon ugyanis az erdélyi Zalatna városában bányamérnök-bányatulajdonos volt, és az 1848 őszi román vérengzés idején az akkor másfél éves Lukács Béla kivételével az egész családot: apát, anyát és öt gyermeküket, több száz más magyarral együtt, lemészárolták a császáriak által felbujtott románok. A másfél éves Lukács Bélát a véletlen kímélte meg; ettől kezdve rokonok nevelték, kézről kézre adták. (Családja rokonságban volt Szilágyi Dezső családjával. Mint említettük, Szilágyi Dezső édesanyja Lukács Anna volt.)

(A Nemeskürty-könyvrészletben említett zalatnai tragédiáról így ír az Erdély története, Budapest, 1986, 1402-1403 oldal. Magyarázatul: "katonaság" és "erőd" a szövegben a császáriakra vonatkozik)

"Miért kellett például Gyulafehérvár magyar lakosságának mintegy másfél száznyi nemzetőrsége ellen a környék román parasztságát mozgósítani, amikor a városka Erdély egyetlen modern, ágyúkkal jól felszerelt erődítményének tövében feküdt? Vajon nem azért, hogy... /a félelem légkörében - dcs megjegyzése/...a katonaság közvetítsen a románok és a császár hűségére kényszerítendő magyarok között. Nagyszeben szomszédságában, Kisenyeden két napig ostromoltak a román parasztok egy nagyobb udvarházat, ahova mintegy száz nemes menekült a családjával együtt s a katonaság itt még közvetíteni sem próbált.

A katonai vezetés a román népfelkelésre bízta Zalatna város és az Alsó-Fehér megyei hegyaljai falvak magyar nemzetőrségeinek lefegyverzését, amikor köztudomásúlag itt már korábban igen elmérgesedtek az ellentétek. Aztán parasztházak és kastélyok, falvak és városok borultak lángba a megtorlás és a bosszúállás törvényszerűségei szerint."

A Kincses városból

B. Kovács Júlia kolozsvári tudósításai:

Néhány hete Kolozsvár szépre, jóra, hitre vágyó közönsége és közössége a Római Katolikus Nőszövetség új otthonában gyűlhet össze tartalmas, meghitt, erőt, adó együttlétekre.

Nagy örömeinkre szolgál, hogy március elején az "Armenia" Örménymagyar Baráti Társaság tagjai az örménymagyar *Lászlóffy Aladárnak*, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tiszteletbeli tagjának és a Fővárosi Örmény Klub többszörös vendégének, jó barátjának irodalmi estjére gyűltek össze. Íme, a helyi sajtóban megjelent beszámoló.

Szabadság, 2001. március 8.

Költői globalizáció, Lászlóffy Aladár irodalmi estje

Mintegy százhusz érdeklődő előtt tartotta meg kedden a Római Katolikus Nőszövetség (RKN) Szentegyház utcai székházában irodalmi estjét Kossuth-díjas költőnk, Lászlóffy Aladár.

A rendezvényt az RKN Schuller Hajnal által irányított csoportja, a Szent Gábor-kör szervezte, de sikeréhez a Római Katolikus Líceum diákjai is hozzájárultak.

A zsúfolásig megtelt, elegáns RKN-előadóteremben már az ülőalkalmatosságok ötletes elrendezése is jelezte, hogy nem mindennapi produkcióra számíthatnak az egybegyűltek.

Lászlóffy Aladár - akit nagy szeretettel fogadott a tömeg - azonnal kitapogatta a terem pulzusát, és interaktív beszélgetést, együttgondolkodást gerjesztő vitaindítóval kezdte el irodalmi estjét. A költőnek a lehető legaktuálisabb politikai és társadalmi eseményeket, illetve jelenségeket sikerült másodpercek alatt átfordítani, "átvetíteni" az irodalom, a művészet és a vallás vásznára.

Beszélt az árvizekről és a lelki árvizekről, a hirosimásításról és a szoborrobbantásokról, az emberiség jövőjéről és a teremtésről.

Eredeti képzetársításai lekötötték a termet, és felcsattanó taps jelezte, ha a társadalomkutató, illetve kisebbségi politika porondjára el-elkanyarodva sikerült valamire "látványosan" rátapintania.

A szerző első "vitapartnere" a hallgatóság soraiban álló pápai prelátus, *Czirják Árpád* volt, aki jól érezte meg, hogy a jelenlevőket - főleg a rendkívül nagy számban megjelent fiatalokat - mennyire foglalkoztatja az ún. globalizáció, így ennek univerzális összefüggéseiről faggatta a költőt.

Lászlóffy Aladár a rá annyira jellemző nyitottsággal és eredetiséggel "kezelte" a témát, jelezve: a globalizáció nem küszöbön álló válság, hanem egy kihívás. Lényegében arról van szó: meginognak az értékrendek, és az érintett közösségektől függ, hogy ezek összeomlanak, vagy csak meginognak.

A globalizációval kapcsolatos kérdésözönre (volt aki az úgynevezett. újtranszszilvanizmus szemszögéből közelítette meg a témát) a költő újabb verseivel, illetve frappáns, anekdotákkal színezett, közérthető és logikus eszmefuttatásokkal válaszolt.

- Én nem hiszek a globalizációban - mondta végül, és mindnyájunk sorsát a Jónásiban vélte felfedezni: küldetését mindenkinek be kell fejezni, de ennek időtartama és körülményei "nem globalizáltak", hanem nagyon is emberre szabottak, nagyon is magányosak.

Szabó Csaba (Kolozsvár)

Gratulálunk az "Armenia" Örménymagyar Baráti Társaság azon tagjainak, akik a Sapientia Alapítvány doktori, illetve kutatói ösztöndíját pályázati úton elnyerték. Ezek:

Sztranyiczki Szilárd (jog),
Joikits Melinda (irodalomtudomány),
Szenkovits Ferenc (matematika).

Hiradó

A Fővárosi Örmény Klub szokásos klubestje 2001. április 19-én lesz a Magyarok Házában, Budapest V. kerület, Semmelweis u. 1-3. alatt, a Zeneteremben.

Folytatjuk a gyűjtést a gyergyószentmiklósi, és az erzsébetvárosi templom felújítására! Kérünk mindenkit, támogassa ezt a fontos célt, műemléktemplomaink megőrzését. Az adományokat az impresszumban közölt címen (az EÖGYKE székhelyén) és bankszámlán is el lehet juttatni.

A számlaszám: 10100792-72594972-00000007

Könyvadományokat gyűjtünk a TÉKA könyvtárának támogatására! Elsősorban a magyar irodalom alapműveire számítunk!
